

Câu I (2 điểm):

Ý nghĩa của hình ảnh *tiếng đàn bọt nước* trong bài thơ *Đàn ghi ta của Lorca* (Thanh Thảo)

Câu II (3 điểm):

Suy nghĩ của anh (chị) về quan niệm *Sống, hãy là chính mình* trong xã hội ngày nay.

PHẦN RIÊNG (5 điểm)

Thí sinh chỉ làm một trong hai câu (III.a hoặc III.b).

Câu III.a. Theo chương trình Chuẩn (5 điểm)

Nhà nghiên cứu Đào Duy Hiệp đã nhận xét: Đọc *Hai đứa trẻ* ta có cảm giác buồn day dứt, lắng đọng, không còn yên tĩnh được nữa, nhưng sau đó chính ông cũng khẳng định: văn xuôi Thạch Lam vẫn khiến ta nghĩ tới một bản tình ca về cái thường nhật đối với *các đời sống kín đáo và giản dị quanh mình*.

Bằng việc phân tích vẻ đẹp tâm hồn của nhân vật Liên trong tác phẩm *Hai đứa trẻ*, anh (chị) hãy nêu suy nghĩ của mình về ý kiến trên.

Câu III.b. Theo chương trình nâng cao (5 điểm)

Cảm nhận của anh (chị) về nỗi nhớ qua 2 đoạn thơ:

Hai thôn chung lại một làng
Cớ sao bên ấy chẳng sang bên này
Ngày qua ngày lại qua ngày
Lá xanh nhuộm đã thành cây lá vàng
Bảo rằng cách trở đò giang
Không sang là chẳng đường sang đã đành

(*Tương tư* - Nguyễn Bính)

Con sóng dưới lòng sâu
Con sóng trên mặt nước
Ôi con sóng nhớ bờ
Ngày đêm không ngủ được
Lòng em nhớ đến anh
Cả trong mơ còn thức

(*Sóng* - Xuân Quỳnh)

-----Hết-----

ĐÁP ÁN ĐỀ THI THỬ ĐẠI HỌC MÔN VĂN KHỐI C,D NĂM 2014 - THPT CHU VĂN AN, HÀ NỘI

Câu	Ý	Nội
I		Ý nghĩa của hình ảnh <i>tiếng đàn bọt nước</i> trong bài thơ <i>Đàn ghi ta của Lorca</i> (Thanh Thảo)
1	Vai trò của chi tiết trong tác phẩm thơ	Thơ là thể loại có dung lượng nhỏ so với văn xuôi vì thế mỗi hình ảnh thơ thường đóng vai trò quan trọng trong Đặc biệt, bài thơ nào cũng cần đến những hình ảnh mang tính nhấn tự cho cả bài thơ. Hình ảnh tiếng đàn bọt n
2	Ý nghĩa của hình ảnh <i>tiếng đàn bọt nước</i> trong bài thơ <i>Đàn ghi ta của Lorca</i>	So sánh tiếng đàn với bọt nước là một so sánh khá bất ngờ bởi bọt nước gợi đến những gì mong manh hư vô, với những gì tàn nhẫn, khắc nghiệt của cuộc đời, của định mệnh. Cái đẹp và người nghệ sĩ vốn mong manh, y Nhưng như chính Thanh Thảo đã tâm sự: bọt nước mong manh, hư vô nhưng đầy biến ảo, nó tan rồi nó lại hiện ngân vang ngay cả khi tưởng như đã bị vùi dập. Hình ảnh này góp phần thể hiện chủ đề của bài thơ: không chỉ xót thương cho cái đẹp mong manh mà còn khắ Lưu ý: Đáp án chỉ là gợi ý, học sinh có thể trình bày theo cách hiểu và cảm xúc của mình, quan trọng nhất là h
II		Suy nghĩ của anh (chị) về quan niệm <i>Sống, hãy là chính mình</i> trong xã hội ngày nay.
1.	<i>Mở bài:</i>	Giới thiệu được vấn đề.
2.	<i>Thân bài (gợi ý):</i>	
	Giải thích	- <i>Sống là chính mình</i> + Sống với đúng bản chất, năng lực. phẩm chất của mình. + Sống với những gì mình có, không giả tạo, a dua học đòi người khác, không phụ thuộc, lệ thuộc người khác.

+ Sống có bản lĩnh, tự quyết định và tự chịu trách nhiệm với mọi việc trong cuộc đời.

- Kết cấu câu mệnh lệnh “hãy là ”: như một lời nhắc nhở hãy luôn *ý thức* về bản ngã.

- *Xã hội ngày nay* : Xã hội toàn cầu hóa, để tồn tại mỗi cá nhân cần *sống là chính mình* để hòa nhập mà không bị hòa tan.

= > Vấn đề cần bình luận: khẳng định phương thức *sống là chính mình* như một yếu tố cần thiết trong xã hội hiện đại.

2. Bình luận

Vì sao phải *sống là chính mình*

- Mỗi người sinh ra trên đời có hình hài, năng lực, trí tuệ riêng => mỗi người có một vị trí, vai trò, ý nghĩa của mình.

- *Sống là chính mình* giúp mỗi người phát huy hết mọi năng lực sáng tạo => mạnh mẽ, kiên cường đối chọi với mọi khó khăn.

- Mỗi người biết *sống là chính mình* sẽ thúc đẩy sự phát triển của xã hội, đó là động lực của những thay đổi tích cực.

Nếu đánh mất *mình* cuộc sống sẽ ra sao

- Không được là *mình* là một sự khốn khổ của con người, chỉ là một bản sao của người khác là tồn tại chứ không có giá trị.

- Cuộc sống luôn biến đổi, đầy thử thách, lăm lăm quanh, nhiều ngã rẽ...không bản ngã con người dễ lung lay.

- Những người không là *chính mình* sẽ khiến xã hội trở nên nghèo nàn, không bản sắc, thiếu sức sống và năng lực.

Những quan niệm khác nhau về vấn đề bình luận

- Phải hiểu đúng bản chất của khái niệm *là chính mình* là hướng tới những giá trị tốt đẹp của con người. Đó là sự tự tin, tự trọng, tự lập.

- *Sống là chính mình* đồng thời cũng phải biết trân trọng những giá trị thuộc về bản ngã của người khác.

- *Sống là chính mình* không có nghĩa là bất biến mà phải biết sửa mình để ngày một hoàn thiện hơn.

-

3. Liên hệ bản thân:

- Liên hệ với thực tiễn xã hội

- Câu nói đã có tác động và làm thay đổi nhận thức và hành động của bản thân như thế nào (trình bày một ví dụ)

	3	<i>Kết bài:</i> Một lần nữa khẳng định ý nghĩa của vấn đề trong cuộc sống. <i>Lưu ý:</i> không nhất thiết đúng ý như đáp án, mà cần nêu và lập luận chặt chẽ để làm nổi bật kiến giải cá nhân.
III.a		Chương trình cơ bản: Nhà nghiên cứu Đào Duy Hiệp đã nhận xét: Đọc Hai đứa trẻ ta có cảm giác buồn day dứt, lảng động, khi ta nghĩ tới một bản tình ca về cái thường nhật đối với các đời sống kín đáo và giản dị quanh mình » Bằng việc phân tích về đẹp tâm hồn của nhân vật Liên trong tác phẩm “Hai đứa trẻ”, hãy nêu suy nghĩ của em.
	1.	<i>Mở bài :</i> Giới thiệu về Thạch Lam, tác phẩm “Hai đứa trẻ” và nội dung cần phân tích.
	2.	<i>Thân bài</i>
		Về nội dung giải thích và bình luận - Ý kiến đưa ra một đặc điểm của truyện ngắn Thạch Lam, qua đó thể hiện phong cách của nhà văn: Thạch Lam các tác phẩm của nhà văn trở thành một thứ <i>khí giới thanh cao và đặc lực</i> để thanh lọc lòng người như ông hẳn - Kiểu truyện của Thạch Lam khước từ cốt truyện li kì, tình huống gay cấn, chỉ viết về cái thường nhật quen thuộc, đôi khi day dứt ám ảnh về một hiện thực mờ xám của những kiếp tàn lụi: ngày tàn, chợ tàn, người tàn nơi phố huyện - Nhưng chính từ cái cuộc sống thường nhật ấy, nhà văn đã chỉ ra, đã dạy người đọc biết cảm nhận những giá trị, biết quý...Đó chính là bản tình ca của cuộc sống thường nhật.
		Về nội dung phân tích, chứng minh: <i>Hai đứa trẻ</i> của Thạch Lam hiện lên hai không gian đối lập nhau: không gian phố huyện nghèo nàn, đơn điệu, thê lương - Qua tâm hồn nhạy cảm tinh tế của Liên: cuộc sống hiện lên chẳng bao giờ là cũ. Liên lặng ngắm cảnh phố huyện trong cuộc sống. Đối với Liên, cuộc sống không hề tẻ nhạt. cuộc sống luôn làm ta thấy xúc động... - Qua tâm hồn giàu yêu thương của Liên: cuộc sống thật thương mến. Liên nhớ nhung Hà Nội nhưng cũng không nghĩ về họ, day dứt mà không chua chát, xót xa mà vẫn tin yêu... - Qua tâm hồn giàu khát vọng và biết ước mơ của Liên: cuộc sống thật đáng đợi chờ, khám phá. Sống trong tâm hồn Liên thật diệu kì, phong phú. Sống với hiện tại tẻ nhạt, Liên biết lấy quá khứ để nuôi dưỡng ước mơ. Liên

	Thạch Lam, với vẻ đẹp tâm hồn của Liên trong Hai đứa trẻ như muốn thủ thi bảo ta rằng: Cuộc sống vốn dĩ là thế này, huyện nghèo, không thể tránh được cảm giác bị bỏ rơi nơi một ga xép bé nhỏ, ta sẽ thấy ám ảnh day dứt về một tương lai, ở đây còn có một cuộc sống nữa, rất đáng sống, cuộc sống lặng lẽ trở về với cái nhìn của đứa trẻ, biết góp nhặt những niềm vui nhỏ bé. Nhất thiết học sinh phải có ý thức làm nổi bật yêu cầu của đề, kết hợp phân tích nội dung và nghệ thuật, tránh sơ suất nhất là đôn bẫy cho ý thứ 2. Đương nhiên học sinh có thể đưa ra những ý kiến tranh luận ngược lại và vẫn cho điểm.
3	<i>Kết bài:</i> Một lần nữa khẳng định lại phong cách truyện ngắn Thạch Lam.
III.b	Chương trình nâng cao: Cảm nhận của anh (chị) về nỗi nhớ qua 2 đoạn thơ: Hai thôn chung lại một làng Cớ sao bên ấy chẳng sang bên này Ngày qua ngày lại qua ngày Lá xanh nhuộm đã thành cây lá vàng Bảo rằng cách trở dò giang Không sang là chẳng đường sang đã đành <i>(Tương tư - Nguyễn Bính)</i>
1	<i>Mở bài</i> Giới thiệu được vấn đề: + Nỗi nhớ trong tình yêu của văn học. + Giới thiệu hai tác phẩm “Tương tư” của Nguyễn Bính và “Sóng” của Xuân Quỳnh, hai bài thơ trải ra những cảm xúc yêu thương.
2.	<i>Thân bài:</i> Lưu ý: Học sinh có thể có nhiều cách giải quyết vấn đề: có thể phân tích từng đoạn thơ rồi rút ra những nhận xét về nỗi nhớ trong hai đoạn thơ. Song bài viết phải đảm bảo những yêu cầu cơ bản, làm nổi bật những nét đặc sắc của hai nhà thơ. Học sinh hướng phân tích thứ hai Những điểm tương đồng của hai đoạn thơ:

	- Cả hai đoạn thơ đều thể hiện nỗi nhớ rất thành công, thể hiện được những nét đặc sắc riêng của mình trong nỗi thương nhớ, vì nhớ mà cứ một mình tưởng tượng, một mình thao thức nghĩ suy, thậm chí người kia có biết, có nhớ hay không? - Cả hai đều thể hiện nỗi nhớ qua những chiều kích không gian và thời gian, những chiều kích lớn nhất để đo, để cảm nhận nỗi nhớ.
	Điểm khác nhau trong việc thể hiện nỗi nhớ của hai đoạn thơ: 2.1 Về chủ thể bày tỏ cảm xúc: - “Tương tư” là lời của chàng trai với cô gái, trong nỗi nhớ thương bày tỏ sự trách móc, giận hờn cô, “đổ lỗi” cho cô. - Còn “Sóng” là lời của “em” trao gửi cho “anh”, không có sự giận hờn, trách móc, chỉ có sự bày tỏ, dâng hiến tình yêu. - Chàng trai trong “Tương tư” tự thấy mình “hy sinh” trông đợi nhiều mà không được đáp lại thì đau khổ, giận hờn. - Còn em trong “Sóng” lại lặng lẽ, thao thức, gọi tên người yêu cả trong giấc chiêm bao, người con gái ấy yêu chàng trai. - Chàng trai trong “Tương tư” kể lể để “buộc tội” người ta, còn em trong “Sóng” lại thể hiện một lời thú nhận rất chân thành. 2.2 Về cách thức thể hiện nỗi nhớ: - Nguyễn Bính trong đoạn thơ đã mượn không gian và thời gian để nhấn mạnh nỗi nhớ. - Còn Xuân Quỳnh trong đoạn thơ của mình dường như cảm thấy mượn không gian, thời gian là chưa đủ, giấc chiêm bao, tràn cả vào không gian tâm linh. - “Tương tư” là bài thơ thể hiện sự kết hợp tinh tế của thơ ca dân gian và của thơ Mới, có cái ngọt ngào duyên dáng của thơ dân gian. - Còn “Sóng” mang một giọng điệu tâm tình thủ thỉ rất gần với lời nói đời thường của một người con gái yêu.
3	<i>Kết bài</i>